1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Název vyuč. předmětu: Český jazyk a literatura (ČJ)
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura
Ročník: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

ročník	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
MČD+ DČD[1]	7 +2	7+3	7 +3	7+ 1	5+2	4 +1	4	4	3+2

1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu[2]

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu
Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně ZŠ. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura stanovených RVP ZV a souvisejících očekávaných výstupů průřezových témat. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech. Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: **Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy**. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. Od 1. 9. 2012 zapracovány standardy pro český jazyk, od 1. 9. 2013 jsou zapracovány úpravy dle RVP ZV platné k 1. 9.2013, např. výstupy pro dopravní výuku, mimořádné situace.

1. stupeň

Časová dotace vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura byla na 1. stupni posílena o 9 disponibilních hodin. Posílení v jednotlivých ročnících vyplývá z tabulace v učebním plánu a z výše uvedené tabulky. V 1. ročníku je celkem 9 hodin týdně, ve 2. ročníku také 10 hodin týdně, ve 3. ročníku 10 hodin týdně, ve 4. ročníku 8 hodin týdně a v 5. ročníku 7 hodin týdně.

2. stupeň

Tento vyučovací předmět má časovou dotaci v 7. a 8. ročníku 4 hodiny týdně, v 6. a 9. ročníku jsme využili k posílení disponibilní hodiny a zvýšili jsme počet hodin na 5 hodin týdně. Na druhém stupni je předmět dotován 3 disponibilními hodinami.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, v učebně informatiky nebo v multimediální jazykové učebně, neboť se využívá všech dostupných výukových programů, multimediálních zařízení a různých organizačních forem a metod práce. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů v rámci jedné třídy nebo ročníku. Dalším způsobem jak naplnit cíle předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou, časopisy, jazykovými příručkami, encyklopediemi a texty na internetu, tvorba představení a různých pásem pro spolužáky, MŠ nebo rodiče.

V Komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie. Žáci se učí chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit, posuzovat obsah přečteného nebo slyšeného textu.

V **Jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, komunikovat s okolním světem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základem srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk je jednak nástrojem získávání informací, ale i předmětem poznávání.

V **Literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Literární výchova má za cíl humanizaci žákovy osobnosti, rozvíjení jeho citů, pochopení mezilidských vztahů, rozpoznání dobra a zla, rozvoj estetického cítění, rozpoznání literárních hodnot od braků, podněcování žáků k četbě (aby jí dali přednost před televizními programy, videokazetami a počítačovými hrami). Literární výchova učí rozlišovat fikci od skutečnosti, získávat a rozvíjet čtenářské návyky. Poznatky a prožitky z četby mohou pozitivně ovlivnit žákovy postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jeho duchovní život.

[1] MČD = minimální časová dotace, DČD = disponibilní časová dotace. V tabulce je zpracovaná MČD dle RVP ZV a posílení o DČD.
[2] Od 1.9.2012 zapracovány standardy pro český jazyk, od 1.9.2013 zapracovány výstupy pro dopravní výuku a mimořádné situace.

Na 1. stupni je naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Snažíme se proto tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak pomocí poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti

Na 2. stupni je naším hlavním cílem vést žáky cestou rozvoje jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Literární učivo se zde již stává nástrojem tvořivé interpretace a produkce vlastních textů. Žáci se učí vybírat vhodné jazykové prostředky.

Všechny Čtenářská gramotnost znamená schopnost porozumět psanému textu, přemýšlet o něm a používat jej k dosahování určitých cílů, k rozvoji vlastních schopností a vědomostí a k aktivnímu začlenění do života společnosti."

1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Učitel klade důraz na pozitivní motivaci žáka, používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů a audiovizuální techniku, předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů, zařazuje práci s jazykovými příručkami a slovníky, věnuje se dovednosti autokorekce chyb, vede žáky k systematickému vedení a ukládání informací, vede je k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování, seznamuje žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.

Kompetence k řešení problémů

Učitel motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení, zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností (např., získaných z četby a samostudia) a z vlastního úsudku, předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity, klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění.

Kompetence komunikativní

Učitel zařazuje řečnická cvičení a slohové práce na dané téma, zařazuje diskusní kroužky a besedy, nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem. Pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřuje slovní zásobu žáků.

Kompetence sociální a personální

Učitel zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky, uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem), vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky, posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

Učitel respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka, podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic, aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, popř. účastí na jejich organizování, a účastí v soutěžích.

Kompetence pracovní

Učitel rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, popř. shromažďováním materiálů k výuce, kontrolováním zadaných samostatných prací. Vede žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní, k přípravě a udržování učebního prostoru v adekvátním stavu.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k práci s digitálními technologiemi, pomáhá jim s orientací v digitálním prostředí a ke kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií.

1.3 Průřezová témata[1]

Do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat. Realizují se formou samostatné nebo skupinové práce, formou projektů. Prostřednictvím činnosti žáka, pomocí her, cvičení, řešení reálných a modelových situací, diskusí.

Osobnostní a sociální výchova

Z části Osobnostní rozvoj tematický okruh Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení a studium), z části Sociální rozvoj tematické okruhy Mezilidské vztahy (empatie a pohled na svět očima druhého, Komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, specifické komunikační dovednosti, monolog, dialog, komunikace v různých situacích,..) a Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, řešení konfliktů, práce v týmu), z části Morální rozvoj tematický okruh Hodnoty, postoje, praktická etika (schopnost vyjádřit vlastní postoj).
(OSV1, OSV7, OSV8)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Z tematického okruhu Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, lidová slovesnost a zvyky tradice národů Evropy).
(GV1)

Multikulturní výchova

Tematický okruh Etnický původ (rovnocennost, odlišnosti lidí, rasismus). Tematický okruh Multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky jiných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem).
(MUV3, MUV4)

Mediální výchova

Tematické okruhy Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (kritický přístup ke zpravodajství a k reklamě rozlišování zábavných prvků od prvků s významnou informativní hodnotou, chápání podstaty mediálního sdělení, identifikace orientačních prvků v textu), Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce fakta a fikce, vztah mediálního sdělení a sociálních zkušeností, ..). Stavba mediálních sdělení (principy výstavby mediálního sdělení, druhy mediálních sdělení), vnímání autora mediálních sdělení (identifikace postojů a názorů autora v mediálních sdělení, výrazové prostředky), Fungování a vliv médií ve společnosti (média s společnost, vliv médií na každodenní život, média a politika). Tvorba mediálního sdělení (mediální sdělení pro školní časopis, pro regionální tisk, správné využívání výrazových prostředků, stavba sdělení). Práce v realizačním týmu (tým, rozdělení rolí, práce v týmu, organizace, ..).
(MED1, MED2, MED3, MED4, MED5, MED6, MED7)

1.4 Mezipředmětové souvislosti

Ve všech předmětech dbáme na slušné, přesné a výstižné vyjadřování. Slovní zásoba by měla odpovídat věku žáka, chyby ve tvarech slov a uspořádání vět budou opravovány. Důraz klademe na vzájemnou komunikaci a slušné vystupování. Literární výchova navazuje hlavně na dějepis a výtvarnou výchovu. Vznik literárních směrů souvisí úzce s historií vývoje lidstva. V určitém období vznikala díla literární, hudební a výtvarná, která mají některé společné rysy.

1.5 Způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáka zpracováno v samostatném dokumentu, který je součástí Školního řádu, viz. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků .
Podklady pro hodnocení za pololetí (rámcově doporučeno, modifikace s ohledem na 1. nebo 2. stupeň): Nejméně 10 známek za pololetí (při dlouhodobé absenci rozhoduje o jejich počtu vyučující) Mluvnice: čtvrtletní a pololetní práce (hodnocení známkou, která vychází z bodového nebo procentuálního hodnocení), diktáty, ústní zkoušení, pravopisná cvičení, portfolio, prezentace v písemné nebo ústní formě. Domácí úkoly (dle zadání).
Literatura: opakovací test, ústní zkoušení, recitace, kulturní deník – dobrovolný.
Sloh: školní práce.
Sebehodnocení žáka (do sešitu nebo do portfolia dle zadání).
Žák je seznámen s kritérii hodnocenípro zadané práce nebo aktivity.

[1] Do tematických okruhů PT jsou průběžně zařazeny činnosti a náměty, které vychází ze základní nabídky, která je uvedena v textu RVP ZV a které jsou uzpůsobeny probíranému tématu a celkovému klimatu dané třídy.

1.6 Formy a metody výuky

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, v učebně informatiky nebo v multimediální jazykové učebně, neboť se využívá všech dostupných výukových programů, multimediálních zařízení a různých organizačních forem a metod práce. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů v rámci jedné třídy nebo ročníku Dalším způsobem jak naplnit cíle předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou, časopisy, jazykovými příručkami, encyklopediemi a texty na internetu, tvorba představení a různých pásem pro spolužáky, MŠ nebo rodiče.

1.7 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: ČJ

ročníkové výstupy – 1. ročník	učivo –1. ročník	PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky − píše velká písmena na začátku věty − píše velká písmena u vlastních jmen osob − při čtení odlišuje krátké a dlouhé slabiky	ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA: sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin	OSV1 OSV8[1]
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh − vypráví podle obrázkové osnovy jednoduchý příběh ***ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev*** − opisuje jednoduchá slova a věty − spojí písmena ve slabiky − píše správné tvary písmen a číslic − píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky, kličky ***ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti*** − plynule spojuje slabiky a slova − odlišuje větu, slovo, slabiku, hlásku − rozlišuje sluchem i zrakem jednoduchá slova − skládá a čte slabiky a slova přiměřená jeho věku − rozlišuje písmena tiskací a psací − rozlišuje jednotlivá písmena a ve vztahu jim odpovídající hlásky ***ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost*** ***ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*** ***ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích*** − žák neskáče do řeči, volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ***ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*** ***ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči*** ***ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev*** − vypráví o vlastních zážitcích	NASLOUCHÁNÍ: praktické naslouchání (zdvořilé), věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní) MLUVENÝ PROJEV: základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, vyprávění) PÍSEMNÝ PROJEV: základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku), technika psaní (úhledný, čitelný, přehledný písemný projev)	
ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA		

[1] Vybrané okruhy PT jsou realizovány v předmětu průběžně po celý školní rok.

ročníkové výstupy – 1. ročník	učivo –1. ročník	PT
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - odliší pohádku od ostatních literárních útvarů	ČTENÍ: hlasité a plynulé čtení jednoduchých vět, četba s porozuměním, četba se správnou intonací POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY: literární druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkadlo, báseň, pohádka, spisovatel, kniha, čtenář, divadelní představení, herec)	
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - vypráví podle obrázkové osnovy jednoduchý příběh		
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu - vyjadřuje pocit, dojem z četby, z poslechu literárního díla		
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - recituje básničky, říkadla		

2. ročník

ročníkové výstupy – 2. ročník	učivo – 2. ročník	PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - dělí slova na konci řádku - odůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov - vyslovuje správně krátké a dlouhé samohlásky - rozlišuje jednotlivé hlásky ***ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná*** - určuje slova významem nadřazená a podřazená, slova příbuzná ***ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost*** - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost) ***ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru*** - pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu - vyjmenuje názvy slovních druhů ***ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy*** - spojuje věty do jednoduchých souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ***ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky*** - rozlišuje věty oznamovací, rozkazovací, tázací a přací v textu, volí vhodné jazykové a zvukové prostředky ***ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování***	SLOVNÍ ZÁSOBA A TVOŘENÍ SLOV: věta, slovo – slovo nadřazené, podřazené, souřadné, antonyma, synonyma, homonyma, mnohoznačná a jednoznačná slova ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA: rozdělení hlásek, druhy vět, slovo, slabika, hláska, písmeno SKLADBA: věta jednoduchá a souvětí, pořádek slov ve větě, pořadí vět v textu PRAVOPIS: lexikální: pravopis i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov, dělení slov na konci řádku podle slabik, písmeno ě ve slovech, vlastní jména osob a zvířat, abeceda TVAROSLOVÍ: slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky vlastní jména osob a zvířat	OSV7[1]

[1] Vybrané okruhy PT jsou realizovány v předmětu průběžně po celý školní rok.

ročníkové výstupy – 2. ročník	učivo – 2. ročník	PT
- rozlišuje jména obecná a vlastní - používá správnou výslovnost a psaní slov se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - píše a odůvodňuje i/y po měkkých a tvrdých souhláskách ČJL-3-2-08 - psaní ú, ů ČJL-3-2-08 **školní výstupy** - řadí slova podle abecedy - seřadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA **PSANÍ**		
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev - kontroluje vlastní písemný projev - správně spojuje písmena a slabiky - píše písmena a číslice podle normy psaní ***ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení*** - přepisuje jednoduché texty - užívá diakritická znaménka	tvary písmen, spojování písmen a slabik, diakritická znaménka, opis a přepis	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ***ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti*** ***ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*** ***ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost*** - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ***ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči*** - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ***ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích*** - pojmenuje předměty a popíše jejich vlastnosti - slušně osloví, pozdraví, poprosí, poděkuje ***ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev¨***	MLUVENÝ PROJEV: formy společenského styku, základ vypravování, děj, jednoduchý popis, zdvořilé vystupování, mimika, gesta, vypravování ČTENÍ: plynulé čtení přiměřených textů, hlasité a tiché čtení, slovní přízvuk NASLOUCHÁNÍ: pozorný poslech čtených textů PÍSEMNÝ PROJEV: : základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku), technika psaní (úhledný, čitelný, přehledný písemný projev), formální úprava textu, žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, sms)	

ročníkové výstupy – 2. ročník	učivo – 2. ročník	PT
– tvoří krátké souvislé projevy na jednoduché téma ***ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*** – zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ***ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení*** – píše jednoduché věty ***ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh*** – seřadí věty podle děje – dodržuje posloupnost děje		
ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku – čte pohádky, příběhy o lidech, věcech, o přírodě – recituje básně – čte se správným slovním přízvukem – čte s porozuměním nahlas i potichu – přechází k plynulému čtení bez slabikování ***ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu*** – vypravuje, domýšlí příběhy, dramatizuje, vyjadřuje své pocity z přečteného textu ***ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění*** – rozliší vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vypravování ***ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností*** – vypravuje o přečtené knize spolužákům – vnímá spojení textu s ilustrací **školní výstupy** – poslouchá čtený text	ČTENÍ: hlasité a plynulé čtení jednoduchých vět, četba s porozuměním, četba se správnou intonací, samostatná četba POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY: literární druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkadlo, báseň, poezie, pohádka, spisovatel, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, text, ilustrace, rým, verš)	

3. ročník

ročníkové výstupy – 3. ročník	učivo – 3. ročník	PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky – rozpoznává hlásky, slabiky, určuje počet slabik ***ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná*** – píše správně vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování – vyhledá slova souznačná a protikladná – třídí slova podle významu ***ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru*** – rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ***ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves*** – časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím – rozliší u podstatných jmen číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední – skloňuje podstatná jména – užívá správné tvary přídavných jmen, sloves, podstatných jmen ***ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy*** – spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy – rozlišuje větu a souvětí – ***ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky*** – rozlišuje v textu druhy vět a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové prostředky ***ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování***	SKLADBA: věta jednoduchá a souvětí, stavba věty jednoduché, základní skladební dvojice, SLOVNÍ ZÁSOBA A TVOŘENÍ SLOV: nauka o slově, synonyma, opozita, slova příbuzná, hláskosloví, stavba slova PRAVOPIS: lexikální: vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z morfologický: slovesa, tvary sloves, časování TVAROSLOVÍ: slovní druhy ohebné a neohebné, podstatná jména, vlastní jména osob, zvířat, místních pojmenování	MED1 MED3[1]

[1] Vybrané okruhy PT jsou realizovány v předmětu průběžně po celý školní rok.

ročníkové výstupy – 3. ročník	učivo – 3. ročník	PT
– odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech		
– píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle – docvičuje správné tvary písmen – kontroluje a opravuje podle svých možností svůj písemný projev – napíše krátký dopis, adresu, píše věcně a formálně správně jednoduchá sdělení – vyplní telegram	**Psaní** úprava písemného projevu upevňování správných tvarů písma kontrola vlastního projevu dopis, adresa vyplňování formulářů	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti – plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ***ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti*** ***ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*** – pozdraví, přivítá návštěvu, rozloučí se, podá informace, požádá o informace, napíše dopis ***ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost*** – vyslovuje slova se správným přízvukem ***ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči*** ***ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích*** – vyhledává vhodné výrazy podle obsahu a cíle vyjádření ***ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev*** – popisuje ústně a písemně jednoduché věci a činnosti, tvoří krátký mluvený projev na základě vlastních zážitků ***ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*** ***ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev*** – kontroluje a opravuje podle svých možností svůj písemný projev – docvičuje správné tvary písmen – píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle ***ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně***	MLUVENÝ PROJEV: stylizace a kompozice, jazykové prostředky, členění jazykového projevu, souvislé jazykové projevy, otázky a odpovědi, vypravování, popis, osnova, formy společenského styku PÍSEMNÝ PROJEV: úprava písemného projevu, upevňování správných tvarů písma, kontrola vlastního projevu, dopis, adresa, vyplňování formulářů ČTENÍ: hlasité a plynulé čtení, členění textu, četba s porozuměním, četba se správnou intonací, samostatná četba, věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova), praktické čtení (technika čtení, znalost orientačních prvků v textu), četba jako zdroj poznání	

ročníkové výstupy – 3. ročník	učivo – 3. ročník	PT
jednoduchá sdělení − napíše krátký dopis, adresu, píše věcně a formálně správně jednoduchá sdělení ***ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh*** − používá jednoduchou osnovu − vypravuje podle obrázků **školní výstupy** − používá správný slovosled v jednoduchých větách		
ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku − čte s porozuměním, využívá čtenářské dovednosti ***ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu*** − vnímá četbu jako zdroj informací ***ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění*** − čte plynule věty ***ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností*** − pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností − vypravuje pohádky, domýšlí příběhy, dramatizuje **školní výstup** − seznámí se s dětskou literaturou, ilustracemi, divadlem	ČTENÍ: hlasité a plynulé čtení, členění textu, četba s porozuměním, četba se správnou intonací, samostatná četba, věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova), praktické čtení (technika čtení, znalost orientačních prvků v textu), četba jako zdroj poznání POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM: přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod, práce s literárním textem, besedy nad knihami ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY: literární druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkadlo, báseň, poezie, pohádka, spisovatel, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, text, ilustrace, rým, verš), základy literatury (bajka, povídka, režisér)	

4. ročník

ročníkové výstupy – 4. ročník	učivo – 4. ročník	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - vyhledá v textu slova mnohoznačná a slova citově zabarvená - najde slova nadřazená, podřazená, souřadná, protikladná - porovná význam slov, významové okruhy ***ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku*** - rozdělí slovo na předponovou část, kořen slova, příponovou část - najde slova příbuzná ***ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary*** - rozliší spisovnou a nespisovnou podobu slova	NAUKA O SLOVNÍ ZÁSOBĚ Stavba slova	MUV3, MUV4 MED4 MED6[1]
ČJL-5-2-02 ***rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku*** − správně píše předložky a předpony − rozliší předponu a předložku **ČJL-5-2-08** ***píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách*** − uvědoměle používá -i, -y po obojetných souhláskách uvnitř vyjmenovaných slov a jim příbuzných slov − určuje slova příbuzná k slovům vyjmenovaným − vyjmenuje řadu vyjmenovaných slov po b, f, l, m, p, s, v, z	GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA Pravopis, vztah mezi zvukovou a grafickou stránkou jazyka, základní pravopisné jevy, psaní i, í, y, ý, po obojetných souhláskách uvnitř slova, předpony a předložky	
ČJL-5-2-03 ***určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu*** − vyhledává v textu infinitiv − časuje slovesa v oznamovacím způsobu − u sloves pozná osobu, číslo, čas − pozná vlastní jména osob, zvířat a měst − skloňuje správně podstatná jména podle pádu a vzoru v písemném i mluveném projevu − u podstatných jmen určí rod, číslo, pád, vzor − určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu **školní výstup** pozná vlastní jména osob, zvířat a měst	TVAROSLOVÍ Slovní druhy, podstatná jména, slovesa	

[1] Vybrané okruhy PT jsou realizovány v předmětu průběžně po celý školní rok.

ročníkové výstupy – 4. ročník	učivo – 4. ročník	
ČJL-5-2-03 ***určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu*** − píše správně -i, -y v koncovkách příčestí minulého **ČJL-5-2-05** ***vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty*** − vyhledává základní skladební dvojici	SKLADBA Shoda přísudku s podmětem	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-5-1-01 ***čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas*** čte s porozuměním krátký text vhodný pro daný věk **ČJL-5-1-03** ***posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení*** − posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení **ČJL-5-1-04** ***reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta*** − reprodukuje krátké sdělení spolužáka ostatním − reprodukuje hlavní děj a myšlenky	PRÁCE S TEXTEM komunikace	
ČJL-5-1-02 ***rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává*** − vytvoří vhodný nadpis **ČJL-5-1-07** ***volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru*** − používá přímou řeč při vypravování v mluveném projevu − vyhledává v textu přímou řeč − člení text na odstavce **ČJL-5-1-10** ***sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti*** − dodržuje posloupnost dějové složky − sestavuje osnovu	VYPRAVOVÁNÍ řeč přímá a nepřímá	
− docvičuje různé druhy popisů − užívá vhodné výrazové prostředky	POPIS Popis obrázku, kamaráda, květiny, zvířete, bytu	
ČJL-5-1-05 ***vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku*** − dokáže oslovit neznámého člověka a požádat o radu, pomoc, totéž poskytne	JEDNODUCHÉ SLOHOVÉ ÚTVARY V PSANÉM PROJEVU: Adresa, pohlednice, dopis, sms	
ČJL-5-1-05 ***vede správně dialog, telefonický***	JEDNODUCHÉ SLOHOVÉ ÚTVARY V MLUVENÉM PROJEVU:	

ročníkové výstupy – 4. ročník	učivo – 4. ročník	
rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku − vede správně dialog, telefonický rozhovor a zanechává vzkaz na záznamníku **ČJL-5-1-07** ***volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru*** − dodržuje správnou techniku mluveného projevu **ČJL-5-1-08** ***rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace*** − rozlišuje spisovnou a nespisovnou podobu jazyka	Telefonní rozhovor, vzkaz na záznamníku, slovní dialog v běžném životě	
ČJL-5-1-07 ***volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru*** − získané jazykové poznatky využívá ve svých mluvených projevech na dané téma blízké jeho věku a zájmu **ČJL-5-1-09** ***píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry*** − získané jazykové poznatky využívá ve svých psaných projevech na dané téma blízké jeho věku a zájmu	JAZYKOVÉ PROJEVY SAMOSTATNÉ	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
školní výstupy − věty správně frázuje − snaží se o správnou intonaci, slovní a větný přízvuk − čte správně, plynule a s porozuměním, potichu i nahlas	Rozvoj techniky čtení čtení uměleckých a populárně naučných textů	
ČJL-5-3-01 ***vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je*** − vyjadřuje svůj vlastní dojem z četby **ČJL-5-3-02** ***volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma*** − reprodukuje čtený text dle svých vyjadřovacích schopností − reprodukuje čtený text dle svých vyjadřovacích schopností **ČJL-5-3-03** ***rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů*** − seznámí se s pojmem lidová slovesnost − na základě práce s textem najde několik typických znaků pro pohádku − rozlišuje pohádku a pověst **ČJL-5-3-04** ***při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy*** − svými slovy charakterizuje hlavní hrdiny a	**Seznámení s pojmy:** pohádka, bajka, povídka, říkanka, báseň, verš, rým, spisovatel, čtenář, próza, poezie, lidová slovesnost, rozpočítadlo, hádanka, divadelní představení, herec, režisér, přirovnání	

ročníkové výstupy – 4. ročník	učivo – 4. ročník	
popisuje jejich kladné a záporné rysy		
ČJL-5-3-01 ***vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je*** – navštíví a sdělí prožitek z divadelního a filmového představení **ČJL-5-3-02** ***volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma*** – pokusí se o vlastní dramatizaci pohádky či příběhu se spolužáky ve třídě	**Příběhy s dětským hrdinou**	
ČJL-5-3-01 ***vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je*** – stručně ústně i písemně zformuluje svůj zážitek z četby – diskutuje se spolužáky o přečtené knize, zhlédnutém filmu **ČJL-5-3-02** ***volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma*** – stručně zapíše do čtenářského deníku zážitek z četby a namaluje obrázek ke knize **školní výstupy** – recituje vhodné básně	**Dětský čtenář a láska ke knize** **Četba, literárněvýchovné aktivity** Přednes vhodných literárních textů	
ČJL-5-3-01 ***vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je*** – namaluje ilustraci k oblíbené knížce – sdělí dojmy z ilustrací na základě školní a domácí přípravy představí vybraného dětského spisovatele spolužákům **ČJL-5-3-02** ***volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma*** – pokusí se napsat vlastní literární text	**Výstava dětských knih ve třídě** Organizace besed o knihách a časopisech Tvorba vlastního výtvarného doprovodu	

5. ročník

ročníkové výstupy – 5. ročník	učivo – 5. ročník	PT
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-5-2-04 ***rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary*** - vyjmenuje tři cizí jazyky - užívá spisovné jazykové prostředky ve vztahu ke komunikačnímu záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou podobu národního jazyka	**Obecné poznatky o jazyce** národní jazyk	GV1 MED2 MED7[1]
ČJL-5-2-02 ***rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku*** - dělí slova na konci řádku - pozná pádové a osobní koncovky - najde kořen slova - v příponě určí koncovku - rozdělí slovo na předponu, základ slova a příponu - určí ve slově předponovou a příponovou část, slovotvorný základ - ke známým slovům tvoří další příbuzná slova - najde v textu slova příbuzná	**Stavba slova** dělení slov, slova příbuzná, pád, koncovka	
ČJL-5-2-02 ***rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku*** - píše správně pravopis koncovek přídavných jmen procvičuje psaní přípon ný/ní, ský/ští - píše správně mě/mně v běžných slovech - píše správně skupiny bě/ bje, vě/vje, pě v nejčastěji používaných slovech - doplňuje předpony podle smyslu - odliší předložku od předpony - **ČJL-5-2-03** ***určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu*** - správně píše základní číslovky (dvacet pět) - zvládá pravopis nejznámějších vlastních jmen ze svého nejbližšího okolí - správně píše předložky **ČJL-5-2-08** ***píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách*** - píše uvědoměle i,/y po obojetných souhláskách, uvnitř slova ve vyjmenovaných a jim příbuzných slovech - vyjmenuje základní řady vyjmenovaných slov **ČJL-5-2-09** ***zvládá základní příklady syntaktického pravopisu*** - píše správné koncovky v příčestí minulém v jednoduchých příkladech	**Grafická stránka jazyka** souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene slova přídavná jména odvozená od podstatných jmen psaní i, í, y, ý po obojetných souhláskách v kořenu slova, předponě a příponě vlastní jména států, měst, národností řeč přímá a nepřímá pravopis přídavných jmen pravopis ve shodě číslovky	
ČJL-5-2-03 ***určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu*** - snaží se používat správné tvary podmiňovacího	**Tvarosloví - slovní druhy** podstatná jména mluvnické kategorie podstatných jmen	

[1] Vybrané okruhy PT jsou realizovány v předmětu průběžně po celý školní rok.

ročníkové výstupy – 5. ročník	učivo – 5. ročník	PT
způsobu slovesa být - vyhledá v textu infinitiv - u sloves určuje osobu, číslo, slovesný způsob a čas - vyhledá v textu číslovky - nahradí podstatná jména zájmeny - vyhledá v textu zájmena - odlišuje přídavná jména tvrdá a měkká - u podstatných jmen určí rod, číslo, pád a vzor - zařadí typické příklady slov do jednotlivých slovních druhů - vyjmenuje jednotlivé slovní druhy - vyhledá v textu slova ohebná a neohebná	přídavná jména měkká a tvrdá zájmena - jejich druhy číslovky slovesa - slovesné tvary	
ČJL-5-2-05 ***vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty*** - vyhledává různé druhy podmětů ve větě - vysvětlí, jak najde ve větě podmět a přísudek - vyhledává základní skladební dvojici ve větě a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - vyhledá rozvíjející skladební dvojice **ČJL-5-2-06** ***odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí*** - spojuje věty v souvětí, rozvine větu jednoduchou v souvětí - rozliší větu jednoduchou a souvětí **ČJL-5-2-07** ***užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje*** - užívá vhodné spojovací výrazy, podle potřeby projevu je obměňuje	**Skladba** základní větné členy rozvíjející větné členy shoda přísudku s podmětem souvětí	
Komunikační a slohová výchova		
ČJL-5-1-05 ***vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku*** - slušně pozdraví, požádá dospělé osoby o pomoc - představí svou vlastní osobu - dodržuje základní pravidla komunikace: neskáče do řeči, dívá se do očí,… - příjemně vystupuje při komunikaci s kamarády, učiteli a ostatními lidmi - dbá na jazykovou kulturu svého projevu podle svých schopností - vyhledá v textu přímou řeč - pozná v textu věty uvozovací - používá pravidla slušného chování - sestaví SMS zprávu **ČJL-5-1-08** ***rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace*** - odlišuje svůj mluvený a písemný projev podle komunikačních okolností **ČJL-5-1-09** ***píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry*** - napíše krátký dopis - správně napíše adresu na pohled a dopis	Jednoduché slohové útvary v psaném projevu formy společenského styku - dopis, pohled, podací lístek, poštovní průvodka, telegram, telefonický rozhovor, inzerát, vzkaz Jednoduché slohové útvary v mluveném projevu telefonní rozhovor přivolání pomoci (PP) pro kamaráda	

ročníkové výstupy – 5. ročník	učivo – 5. ročník	PT
školní výstupy - vyplní podací lístek, poštovní poukázku		
- používá ve vypravování prvky zvyšující napětí - přímou řeč, různá slovesa **ČJL-5-1-01** ***čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas*** - zdokonaluje hlasité i tiché čtení - čte plynule, nahlas, správně a s porozuměním - upevňuje své čtenářské dovednosti **ČJL-5-1-02** ***rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává*** - sdělí hlavní myšlenku vhodného textu - zapamatuje si podstatné informace z přečteného textu (jména, čísla, …), dovede je zaznamenat, odliší je od okrajových informací **ČJL-5-1-10** ***sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti*** - při vypravování dodržuje dějovou posloupnost - vytvoří vhodný nadpis pro vypravování - sestaví osnovu krátkého vypravování - vypravuje jednoduché příběhy	**Slohové útvary uměleckého stylu** vypravování reprodukce dětského příběhu	
ČJL-5-1-02 ***rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává*** - vyhledává požadované informace v odborném textu (učebnice, slovník, jazyková příručka, encyklopedie) a napíše krátký zápis **ČJL-5-1-04** ***reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta*** - reprodukuje hlavní poznatky z textu **ČJL-5-1-06** ***rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě*** - pozná reklamní text, rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě **ČJL-5-1-10** ***sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti*** - při popisu dodržuje posloupnost	**Slohové útvary odborného stylu** popis kamaráda, zvířete, věci práce s naučným textem encyklopedie, slovníky, internet, výukové programy	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
ČJL-5-3-02 ***volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma*** - reprodukuje čtený a slyšený text dle svých schopností - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - vysvětlí hlavní myšlenku a děj příběhu **ČJL-5-3-03** ***rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů*** - na ukázkách rozliší prózu, poezii, drama	**Co je to literatura** čtení uměleckých i populárně naučných textů, pohádka, pověst	

ročníkové výstupy – 5. ročník	učivo – 5. ročník	PT
ČJL-5-3-04 ***při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy*** - vyhledá rýmy a jednoduchý rým vytvoří **školní výstupy** - předčítá a recituje vybrané básničky -		
- na ukázkách rozliší prózu, poezii, drama - zapamatuje si podstatné informace z přečteného textu (jména, čísla, …), dovede je zaznamenat, odliší je od okrajových informací - vysvětlí hlavní myšlenku a děj příběhu - předčítá a recituje vybrané básničky - vyhledá rýmy a jednoduchý rým vytvoří - reprodukuje čtený a slyšený text dle svých schopností - sdělí hlavní myšlenku vhodného textu	**Práce se základními literárními pojmy** próza, poezie, drama lidová slovesnost básně českých a zahraničních autorů volná reprodukce textu	
ČJL-5-3-02 ***volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma*** - získané informace zprostředkuje v mluvené podobě spolužákům **školní výstupy** - vyhledá základní informace o autorovi oblíbené knihy z různých zdrojů (encyklopedie, internet, literární příručky, slovníky) - zaujme svůj osobní postoj k postavám z ukázky, tento postoj odůvodní	**Příběhy ze života dětí a mládeže** ilustrace práce s knihou	
ČJL-5-3-03 ***rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů*** - porovná přečtenou a zfilmovanou pohádku nebo nakreslí obrázek k pohádkové písničce - porovná různá divadelní a filmová představení ze svého pohledu	**Návštěva divadla a kina**	
ČJL-5-3-02 ***volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma*** zapojí se do dramatizace pohádky, povídky	**Maňásek, loutka, divadlo**	
ČJL-5-3-01 ***vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je*** - zformuluje zážitek z četby a ten zapíše do čtenářského deníku - vede si čtenářský deník **ČJL-5-3-02** ***volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma*** - napíše vlastní literární text	**Dětský čtenář a láska ke knize** **Četba, literárněvýchovné aktivity** volná reprodukce textu kulturní život v obci školní a městské knihovny	

6. ročník

ročníkové výstupy – 6. ročník	učivo – 6. ročník	PT
žák: **ČJL-9-2-02** ***rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech*** − vysvětlí význam jazyka jako nejdokonalejšího dorozumívacího prostředku **ČJL-9-2-08** ***rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití*** − dělí slovanské jazyky (základní skupiny + typické jazyky) − vyjmenuje základní jazykovědné disciplíny − orientuje se v rozmístění útvarů národního jazyka podle mapy ČR − rozliší spisovné a nespisovné útvary jazyka podle ukázek	**<u>Jazyková výchova</u>** **Obecné poznatky o jazyce** co je to jazyk jazykověda a její disciplíny národní jazyk, mateřský jazyk spisovné útvary jazyka nespisovné útvary jazyka – zeměpisné a sociální hledisko	MED5[1]
ČJL-9-2-01 ***spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova*** − odliší zvukovou a písemnou podobu slov –vysvětlí rozdíl − výrazně artikuluje − spisovně vyslovuje česká a nejznámější cizí jména	**Nauka o zvukové stránce jazyka** vznik řeči soustava českých hlásek, výslovnost zvuková stránka slova, věty spisovná výslovnost	
ČJL-9-2-05 ***využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace*** − aplikuje znalosti základních pravopisných jevů v písemných projevech − vysvětlí rozdíl mezi psanou a mluvenou podobou jazyka − aktivně používá přímou řeč při vypravování zážitků, příběhů, pohádek **ČJL-9-2-03** ***samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami*** − obtížné jevy vyhledá v PČP, v jazykových příručkách **ČJL-9-2-07** ***v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí*** − píše správně vlastní a obecní jména ze svého nejbližšího okolí	**Grafická stránka jazyka** pravopis vztah mezi zvukovou a grafickou stránkou jazyka základní pravopisné jevy pravopis v kořenech slov pravopis i/y v příponách a předponách pravopis i/y v koncovkách podstatných a přídavných jmen psaní skupin bě, vě, pě, mě/ bje, vje, mně příslovce psaní předložek s/z psaní předpon s/z psaní velkých písmen shoda psaní čárky za citoslovcem, ve výčtu členící znaménka pravopis číslovek, zájmen přímá řeč práce s jazykovými příručkami	
ČJL-9-2-02 ***rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech*** − dorozumívá se kultivovaně, výstižně, užívá vhodnou slovní zásobu ve vztahu ke komunikačnímu záměru	**Nauka o slovní zásobě** slovo – základní jednotka SZ slovní zásoba (aktivní, pasivní, individuální)	

[1] Vybrané okruhy PT jsou realizovány v předmětu průběžně po celý školní rok.

ročníkové výstupy – 6. ročník	učivo – 6. ročník	PT
ČJL-9-2-03 ***samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami*** − ověřuje jevy v jazykových příručkách **ČJL-9-2-04** ***správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci*** − tvoří spisovné tvary slov a správně jich užívá	**Nauka o tvoření slov** slovotvorný rozbor rozbor stavby slova odvozování, slova příbuzná změny slovotvorného základu	
ČJL-9-2-04 ***správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci*** − vyjmenuje a určuje mluvnické kategorie ohebných slovních druhů − rozpoznává druhy přídavných jmen, zájmen a číslovek **ČJL-9-2-07** ***v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí*** − aplikuje svoje poznatky v psaném projevu po stránce pravopisné	**Tvarosloví** slovní druhy mluvnické kategorie podstatná jména jmenné kategorie přídavná jména zájmena číslovky slovesa slovesné kategorie	
ČJL-9-2-06 ***rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí*** − odliší větu jednoduchou a souvětí − v textu vyhledá a určí základní větné dvojice − pozná a určí jednodušší rozvíjející větné členy	**Skladba** věta a výpověď věta jednoduchá, souvětí větný člen základní skladební dvojice podmět přísudek rozvíjející větné členy	
ČJL-9-2-03 ***samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami*** − orientuje se podle obsahu a rejstříku v základních jazykových příručkách − samostatně pracuje s PČP a SSČ **ČJL-9-2-05** ***využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace*** − vyhledanou informaci předá spolužákům − informaci použije ve svém mluveném i písemném projevu − odůvodní význam Internetu jako nástroje možné komunikace mezi lidmi, charakterizuje specifické rysy této komunikace	**Práce s odbornou literaturou** jazykové příručky Pravidla českého pravopisu Slovník spisovné češtiny Mluvnice českého jazyka Slovník cizích slov dělení slovníků populárně - naučné časopisy Internet – zdroj informací encyklopedie	
žák: **ČJL-9-1-02** ***rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru*** − rozliší subjektivní a objektivní sdělení **ČJL-9-1-06** ***v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči*** − v mluveném projevu využívá vhodně verbálních a základních nonverbálních prostředků řeči	**<u>Komunikační a slohová výchova</u>** Úvod k výuce slohu slohotvorní činitelé projev mluvený a psaný jednoduché slohové postupy	
ČJL-9-1-04 ***dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci*** − postupně si osvojuje kultivované chování a řeč v různých situacích − pošle SMS zprávu, napíše e-mail − v telefonickém styku dodržuje základní pravidla komunikace − rozlišuje jednotlivé druhy tiskopisů, vyplní jednoduchý tiskopis − vytvoří a graficky ztvární pozvánku na narozeniny apod. **ČJL-9-1-07** ***zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad***	**Slohové útvary prostěsdělovacího stylu** vyplňování jednoduchých tiskopisů jednoduché komunikační žánry dopis úřední a osobní	

 ZŠ Uhlířské Janovice, okres Kutná Hora © 2022

ročníkové výstupy – 6. ročník	učivo – 6. ročník	PT
komunikace a pravidel dialogu − dodržuje zásady dialogu − zapojí se do jednoduché diskuse k problému, k otázce, která je mu blízká		
ČJL-9-1-09 ***uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování*** − seřadí podle časové posloupnosti jednoduchý příběh − uspořádá informace v textu − podle obrázku vypravuje pohádku, jednoduchý příběh	**Slohové útvary uměleckého stylu** jednoduché vypravování jazykové prostředky vypravování	
ČJL-9-1-08 ***využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát*** − najde hlavní myšlenku textu − pořídí si potřebné výpisky, výtahy − popíše předmět, osobu − používá posloupnost v pracovním postupu	**Slohové útvary odborného stylu** popis a jeho funkce výpisky a výtah práce s odborným textem	
ČJL-9-1-10 ***využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů*** − vytvoří samostatný mluvený a psaný projev na dané téma blízké jeho věku a zájmu a na úrovni svých jazykových znalostí	**Samostatné jazykové projevy**	
ČJL-9-3-01 ***uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*** − vysvětlí vztah literatury a života	**<u>Literární výchova</u>** **Co je to literatura**	
ČJL-9-3-01 ***uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*** − formuluje význam literatury pro život člověka − uvádí příklad obohacení jeho života literaturou v jakémkoli směru	**Funkce literatury**	
ČJL-9-3-06 ***rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich*** − vyjmenuje základní rozdělení druhů umění − uvádí příklad díla, popř. i autora jednotlivých druhů umění − uvádí základní rozdíly mezi jednotlivými druhy umění	**Druhy umění**	
ČJL-9-3-01 ***uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*** − rozlišuje sloku od verše − užívá pojmy odstavec, kapitola − jednoduše vysvětlí rozdíl mezi poezií a prózou, vysvětluje na příkladech z četby **ČJL-9-3-06** ***rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich*** − uvádí typické představitele prózy a poezie	**Poezie a próza**	
ČJL-9-3-06 ***rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich*** − dokáže vysvětlit pojem ÚLS, uvede příklady − vyjmenuje české sběratele lidové slovesnosti **ČJL-9-3-09** ***vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích***	**Lidová slovesnost**	

ročníkové výstupy – 6. ročník	učivo – 6. ročník	PT
− vyhledá o nich a dalších spisovatelích, popř. jejich dílech, nejdůležitější informace **ČJL-9-3-03** ***formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*** − tyto informace zpracuje v libovolné formě a prezentuje spolužákům − získané informace zpracuje ve formě stručných výpisků		
ČJL-9-3-01 ***uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*** − v textu vyhledá informace o historické osobnosti, události − na základě textu vysvětlí jejich význam	**Historické osobnosti a události v knihách pro děti**	
ČJL-9-3-06 ***rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich*** − vysvětlí rozdíl mezi pohádkou a pověstí na základě vlastní čtenářské zkušenosti − vypravuje pověst	**Pověsti**	
ČJL-9-3-01 ***uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*** − charakterizuje hlavního hrdinu, vlastními slovy popíše prostředí děje − odliší řeč vypravěče a řeč postav − nakreslí ilustraci k vybranému textu **ČJL-9-3-08** ***porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování*** − porovná filmové a knižní zpracování	**Dobrodružná literatura česká a světová**	
ČJL-9-3-06 ***rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich*** − odlišuje fantazii od reality − vlastními slovy převypráví děj	**Science - fiction**	
ČJL-9-3-09 ***vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích*** − orientuje se v městské knihovně − vyjmenuje několik časopisů pro děti a mládež **ČJL-9-3-03** ***formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*** − diskutuje se spolužáky o přečtené knize, filmu − zformuluje alespoň 3 důvody, proč se mu určitá kniha nelíbila − zážitky z četby písemně zpracuje a prezentuje spolužákům − hodnotí jazykový projev ve vztahu k jeho zaměření (obsah, forma) − na základě jednání hlavního hrdiny vyvozuje pravidla vhodného chování − formuluje úlohu přátelství v životě člověka, vypravuje příběh z vlastního života	**Literatura pro děti a mládež**	

7. ročník

ročníkové výstupy – 7. ročník	učivo – 7. ročník	PT
žák: **ČJL-9-2-08** ***rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití*** − podle zeměpisného rozmístění rozdělí slovanské jazyky na tři skupiny a tyto skupiny pojmenuje − uvede příklady jazyků v jednotlivých skupinách	**Jazyková výchova** **Obecné poznatky o jazyce** slovanské jazyky	MED3[1]
ČJL-9-2-03 ***samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami*** − vyhledává a používá informace z výslovnostního slovníku ke korekci chyb při výslovnosti **ČJL-9-2-08** ***rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití*** − rozpoznává základní rozdíly ve výslovnosti mezi mateřským jazykem a cizím jazykem **ČJL-9-2-01** ***spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova*** − sluchovou cestou rozlišuje český jazyk, slovenský jazyk, anglický jazyk a německý jazyk	**Nauka o zvukové stránce jazyka** výslovnost ve vztahu ČJ a cizí jazyk práce s jazykovými příručkami	
ČJL-9-2-05 ***využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace*** − vysvětlí rozdíl mezi mluveným a psaným jazykem **ČJL-9-2-04** ***správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci*** − aplikuje znalost vyjmenovaných slov na pravopis slov příbuzných − aplikuje poznatky o velkých písmenech na obdobné jevy **ČJL-9-2-03** ***samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami*** − ověřuje správnost jazykového tvaru v PČP − orientuje se v PČP, vyhledává obtížné tvary v pravopisném slovníku **ČJL-9-2-07** ***v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí*** − zobecňuje a aplikuje znalosti o psaní názvů ulic na názvy budov, apod. − píše přehledně, čitelně a úpravně	**Grafická stránka jazyka** vztah mezi zvukovou a grafickou stránkou jazyka základní pravopisné jevy psaní velkých písmen členící znaménka čárka ve větě jednoduché v jednoduchém souvětí v oslovení za citoslovcem hranice slov v písmu příslovečné spřežky psaní slov přejatých	
ČJL-9-2-02 ***rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech*** − porovnává významové odstíny synonym, použije je správně ve větě − svými slovy vysvětlí pojmy: synonyma, antonyma, homonyma, polysémní slova − uvádí příklady − svými slovy vyjádří obsah nejznámějších frazeologických spojení	**Nauka o slovní zásobě** lexikologie pojmenování a slovo původ pojmenování slovo a jeho význam vrstvy slovní zásoby	

[1] Vybrané okruhy PT jsou realizovány v předmětu průběžně po celý školní rok.

ročníkové výstupy – 7. ročník	učivo – 7. ročník	PT
ČJL-9-2-08 ***rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití*** − třídí slova podle spisovnosti, dobového zabarvení a citového zabarvení − poznává nářečí, odliší ho od obecné češtiny **ČJL-9-2-05** ***využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace*** − v jazykových projevech užívá vhodné jazykové prostředky s ohledem na komunikační záměr		
ČJL-9-2-02 ***rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech*** − navazuje na znalosti o podstatných a přídavných jménech, odvozuje další tvary − vysvětlí nejběžnější zkratky a zkratková slova − poznává přenesená pojmenování, vysvětlí jejich význam	**Nauka o tvoření slov** odvozování slov slovní zásoba a její obohacování tvoření příslovcí skládání - slova složená zkracování	
ČJL-9-2-03 ***samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami*** − vyhledává poučení o obtížném jazykovém jevu v mluvnici českého jazyka, poučení vyjadřuje vlastními slovy **ČJL-9-2-04** ***správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci*** − charakterizuje jednotlivé slovní druhy podle významu slov, podle zapojení a funkce ve větě − rozlišuje bezpečně předložky od spojek − správně třídí slovní druhy	**Tvarosloví** podstatná jména odchylné tvary některých podstatných jmen označujících části těla zbytky duálových tvarů v češtině slovesa slovesný rod činný a trpný neohebné slovní druhy	
ČJL-9-2-06 ***rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí*** − vyjmenuje probrané větné členy, popíše jejich vlastnosti, uvede příklad − dokládá druhy vět vedlejších − znázorní grafické schéma věty jednoduché	**Skladba** druhy vět podle postoje mluvčího věta jednočlenná a dvojčlenná věta hlavní věta vedlejší - druhy souvětí větné členy	
žák: **ČJL-9-1-07** ***zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu*** − dodržuje zásady komunikace při zapojení do diskuse, dodržuje pravidla dialogu	**<u>Komunikační a slohová výchova</u>** **Funkční styly** komunikace	
ČJL-9-1-09 ***uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování*** − napíše popis uměleckého díla	**Slohové útvary odborného stylu** odborný popis	
ČJL-9-1-09 ***uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování*** − napíše vlastní životopis − sestaví žádost	**Slohové útvary administrativního stylu** základní	
ČJL-9-1-06 ***v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči***	**Slohové útvary uměleckého stylu** vypravování	

ročníkové výstupy – 7. ročník	učivo – 7. ročník	PT
− v mluveném i psaném projevu používá jazykové prostředky zvyšující poutavost a zajímavost	druhy charakteristiky vystižení povahy člověka, jeho schopností, zájmů, zvláštností líčení	
ČJL-9-1-04 ***dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci*** − dorozumí se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci **ČJL-9-1-10** ***využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů*** − pokračuje ve cvičení samostatných souvislých projevů	**Samostatné jazykové projevy** využívání přirovnání, přísloví a pořekadel vyjadřování pomocí rčení sestavení osnovy mluveného projevu na dané téma tvořivé psaní, tvořivá práce s textem	
ČJL-9-1-08 ***využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát*** − vyhledává hlavní myšlenky v textu, zapíše si je, přeformuluje je svými slovy a sdělí ostatním	**Práce s odbornou literaturou a textem** výtah	
žák: **ČJL-9-3-06** ***rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*** − rozezná základní druhy rýmů, příklady vyhledá v textu − určí v textu nejběžnější umělecké prostředky − pokouší se o výrazný přednes	**Literární výchova** **Literární věda** **Poezie, próza, drama** verš, rytmus, rým, druhy rýmu umělecké prostředky	
ČJL-9-3-06 ***rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*** − vlastními slovy vysvětlí na základě ukázek rozdíl mezi jednotlivými literárními druhy − podává definici nejběžnějších literárních žánrů **ČJL-9-3-09** ***vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích*** − tyto definice vyhledává v odborné literatuře **ČJL-9-3-08** ***porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování*** − dělí pohádky **ČJL-9-3-01** ***uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*** − vybere nejdůležitější znaky literárního textu, vyhledá klíčová slova **ČJL-9-3-02** ***rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora*** − uvede nejvýraznější představitele těchto literárních druhů a jejich díla (vychází ze své četby) **ČJL-9-3-04** ***tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie*** − vytvoří jednodušší literární text, odpovídající tematicky i formálně zadání (v nabídce báseň,bajka, pohádka)	**Literární druhy a žánry** mýty (báje) balady legendy pohádky bajky povídky pověsti literatura faktu	

ročníkové výstupy – 7. ročník	učivo – 7. ročník	PT
ČJL-9-3-03 ***formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*** − navštíví divadelní představení − na základě návštěvy divadelního představení v dopise kamarádovi či kamarádce sdělí dojmy ze zhlédnutého představení	**Divadlo**	
ČJL-9-3-05 ***rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty*** − rozpoznává filmy vhodné pro mládež − rozpozná negativní společenské jevy ve filmu	**Film**	
ČJL-9-3-01 ***uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*** − reprodukuje přečtený text v základních souvislostech − jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla − vlastními slovy se pokouší o interpretaci smyslu díla − zaznamenává zajímavou myšlenku, citát **ČJL-9-3-02** ***rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora*** − na základě vlastní četby charakterizuje individuální styl oblíbeného autora **ČJL-9-3-05** ***rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty*** − vyhledává v novinách text umělecké literatury **ČJL-9-3-08** ***porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování*** − uvádí příklady různých druhů charakteristiky literární postavy na základě práce s textem **ČJL-9-3-03** ***formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*** − své zážitky prezentuje spolužákům	**Literatura pro děti a mládež** četba, literárněvýchovné aktivity	

8. ročník

ročníkové výstupy – 8. ročník	učivo – 8. ročník	PT
žák: **ČJL-9-2-08** ***rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití*** − odliší slovanské jazyky od ostatních jazykových větví − pozná světové jazyky − rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu **ČJL-9-2-05** ***využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace*** − soustavně kultivuje svůj ústní i písemný jazykový projev	**<u>Jazyková výchova</u>** **Obecné poznatky o jazyce** základní etapy vývoje českého jazyka útvary českého jazyka a jazyková kultura	MUV4, MED6[1]
ČJL-9-2-03 ***samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami*** − zakládá si svoji domácí knihovničku příruček, které aktivně využívá při tvorbě svých projevů **ČJL-9-2-01** ***spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova*** − formuluje názor na používání cizích slov v jazykovém projevu, ověřuje si jejich spisovnou výslovnost v příručkách	**Nauka o zvukové stránce jazyka** práce s jazykovými příručkami výslovnost slov cizích a přejatých	
ČJL-9-2-07 ***v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí*** − rozvíjí kultivovaný písemný projev − zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický − všímá si v novinách, v televizi nejčastějších prohřešků proti jazykové kultuře, pokouší se je opravit	**Grafická stránka jazyka** pravopis, interpunkce v souvětí vztah mezi zvukovou a grafickou stránkou jazyka členící znaménka zkratky a značky	
ČJL-9-2-02 ***rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech*** − rozpoznává nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, uvádí příklady − rozlišuje význam podobně znějících slov **ČJL-9-2-03** ***samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami*** − používá slovníky	**Nauka o slovní zásobě** **Obohacování SZ** slovníky a jejich druhy význam slov přejatých a slov cizích	
ČJL-9-2-03 ***samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami*** − na základě práce s příručkami vyhledá rozdíl ve skloňování podstatných jmen přejatých a tvoří správné tvary **ČJL-9-2-04** ***správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci*** − správně třídí slovní druhy − tvoří spisovné tvary slov a používá je − pomocí sloves vyjadřuje děj probíhající a ukončený − u sloves určí slovesný vid, tvoří vidové dvojice sloves	**Tvarosloví** skloňování obecných jmen přejatých skloňování cizích jmen vlastních slovesa	
ČJL-9-2-06 ***rozlišuje významové vztahy gramatických***	**Skladba**	

[1] Vybrané okruhy PT jsou realizovány v předmětu průběžně po celý školní rok.

ročníkové výstupy – 8. ročník	učivo – 8. ročník	PT
jednotek ve větě a v souvětí − určuje vztahy mezi slovy ve větě jednoduché a větné členy − rozliší druhy vedlejších vět − dokáže větný člen převést na větu vedlejší a naopak − správně pojmenuje poměry mezi větami hlavními, uvádí příklad, vyhledává příklady z textu − vyjmenuje nejdůležitější spojky souřadicí a spojky podřadicí	souvětí jednoduché složité souvětí souřadné, podřadné poměry mezi větami hlavními větné členy	
ČJL-9-2-03 ***samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami*** − využívá různé zdroje informací k přípravě na vyučování, porovná jejich důvěryhodnost **ČJL-9-2-05** ***využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace*** − argumentuje	**Práce s odbornou literaturou** jazykové příručky různé druhy slovníků odborná literatura populárně-naučné časopisy **Internet** vyhledávání www.adres s jazykovou problematikou jazyková poradna ÚpJČ	
žák: **ČJL-9-1-02** ***rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru*** − rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení − rozlišuje slohové postupy a pojmenuje je podle nejdůležitějších znaků, které najde v textu − projevuje schopnost vcítit se do situací ostatních lidí v simulaci **ČJL-9-1-03** ***rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj*** − rozpozná prvky manipulativní komunikace − zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci **ČJL-9-1-07** ***zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu*** − zapojuje se do diskuse, využívá pravidel dialogu **ČJL-9-1-06** ***v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči*** − jasně formuluje argumenty na podporu svých tvrzení, v mluveném projevu používá verbálních a neverbálních prostředků řeči	**Komunikační a slohová výchova** **Souhrnné poučení o slohu** slohové styly, slohové postupy, slohové útvary **Slohové útvary prostěsdělovacího stylu** zpráva, oznámení, inzerát, dopis **příprava k volbě povolání** rozhovor, diskuse k problému	
	Slohové útvary administrativního stylu žádost, objednávka	
ČJL-9-1-01 ***odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji*** − využívá znalosti základů studijního čtení - ústně i písemně − vyjádří hlavní myšlenky textu − vypracuje osnovu, podle ní zpracuje výklad **ČJL-9-1-04** ***dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci*** − používá odborné názvy, dorozumívá se kultivovaně, výstižně − dokáže logicky členit text na odstavce **ČJL-9-1-08** ***využívá základy studijního čtení – vyhledá***	**Slohové útvary odborného stylu** výtah výklad úvaha strukturovaný životopis odborný referát tvorba textu	

ročníkové výstupy – 8. ročník	učivo – 8. ročník	PT
klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát − vyhledává vhodné materiály jako zdroj informací k výkladu − objasní s pomocí informačních zdrojů vznik a vývoj jednoduchých jevů, vztahy mezi jevy − podává jednoduchá poučení vyplývající z vlastní zkušenosti, z práce s informačními zdroji − vyhledává v textu líčení a inspiruje se pro svoji tvorbu **ČJL-9-1-09** ***uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování*** − informace třídí podle určených požadavků **ČJL-9-1-05** ***odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru*** − vytváří si pozitivní představu o sobě samém, podporuje svoji sebedůvěru při ústním jazykovém projevu a vystupuje před posluchači − formuluje názory a myšlenky v logickém sledu **ČJL-9-1-06** ***v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči*** − využívá mezivětného navazování **ČJL-9-1-10** ***využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů*** − využívá kompetencí získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech při přípravě na další vzdělávání, na výkon povolání		
ČJL-9-1-01 ***odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji*** − na podkladě četby vystihuje vnitřní a vnější znaky postav − dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít − používá výstižná přirovnání − odlišuje fakta od názorů a hodnocení − vyjádří svůj vztah k líčené skutečnosti **ČJL-9-1-05** ***odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru*** − používá neobvyklá slovní spojení, která vyvolávají citovou působivost textu, odlišuje spisovný a nespisovný projev **ČJL-9-1-10** ***využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů*** − ve svém pokusu o umělecký text užívá personifikaci, obrazná pojmenování	**Slohové útvary uměleckého stylu** charakteristika literárních postav líčení umělecké jazykové prostředky	
žák: **ČJL-9-3-01** ***uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše***	**<u>Literární výchova</u>** **Teorie literatury** výstavba literárního díla	

ročníkové výstupy – 8. ročník	učivo – 8. ročník	PT
popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla − vnímá literaturu jako zdroj poznání, vysvětlí − volně reprodukuje vybraný text podle svých schopností − výstižně napíše nebo přednese hlavní myšlenku textu − recituje umělecký text **ČJL-9-3-06** ***rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*** − rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů, literaturu hodnotnou a konzumní, dokladuje − vyčlení tři základní složky literárního díla − při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy − rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede výrazné představitele **ČJL-9-3-07** ***uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře*** − vyhledává představitele a jejich umělecká díla určitého historického období v různých informačních zdrojích, tyto informace dokáže přehledně zpracovat a přednést jako krátký referát **ČJL-9-3-09** ***vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích*** − pracuje s katalogem v knihovně − zapíše citaci zdroje		
ČJL-9-3-06 ***rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*** − chápe pojem biografie a autobiografie − odliší biografický román od literatury faktu − vyhledá znaky cestopisu	**Biografická literatura, cestopis**	
ČJL-9-3-06 ***rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*** − chápe pojem odyssea − definuje pojem epos, drama, lyrika **ČJL-9-3-08** ***porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování*** − srovnává původní text a parafrázi	**Antický hrdinský epos** **Řecká tragédie** **Starořímská lyrika**	
ČJL-9-3-06 ***rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*** − Využívá poznatků z dějepisu (životní styl šlechty, společenská pravidla) **ČJL-9-3-08** ***porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování*** − rozezná parodii	**Středověká literatura** Hrdinský a rytířský epos, kroniky, pověst, dvorská lyrika	
ČJL-9-3-06 ***rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*** − vysvětlí vliv křesťanských ideálů na život člověka − vyjmenuje tradice spojené s křesťanstvím	**Křesťanská kulturní tradice** **Starý zákon, Nový zákon**	
ČJL-9-3-06 ***rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*** − na základě získaných informací zhodnotí jejich kulturní přínos − vysvětlí význam ÚLS pro vývoj českého jazyka	**Lidová slovesnost a její ohlasy**	

ročníkové výstupy – 8. ročník	učivo – 8. ročník	PT
ČJL-9-3-01 ***uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*** − recituje úryvek z Máchova Máje **ČJL-9-3-02** ***rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora*** − vyhledává představitele a jejich umělecká díla tohoto historického období v různých informačních zdrojích, tyto informace přehledně zpracuje a přednese jako krátký referát **ČJL-9-3-06** ***rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*** − definuje pojem balada, bylina, horor − rozpozná znaky romantismu v textu	**Romantismus ve světové a české literatuře**	
ČJL-9-3-06 ***rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*** − definuje pojmy epigram, deník, komiks − pracuje s pojmy holocaust, ghetto **ČJL-9-3-01** ***uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*** − prevence rasismu a antisemitismu	**Literatura s židovskou tematikou**	
ČJL-9-3-06 ***rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*** − Pracuje s pojmy verš, rým, rytmus, přirovnání, metafora, personifikace − správně určí básnické prostředky ozvláštňující literární dílo (jednoduché příklady personifikace, metafory, metonymie) − **ČJL-9-3-08** ***porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování*** − Srovná poezii a zhudebněný text	**Poezie – písňové texty**	
ČJL-9-3-03 ***formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*** − vyjadřuje dojmy z četby a zaznamená je **ČJL-9-3-01** ***uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*** − charakterizuje hlavní postavu příběhu **ČJL-9-3-04** ***tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie*** − tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě znalostí − **ČJL-9-3-08** ***porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování*** − navštíví divadelní představení, výstavu obrazů, popř. hudební vystoupení − porovná různá ztvárnění téhož námětu v literatuře, dramatu nebo ve filmovém zpracování a v muzikálu	**Četba, literárněvýchovné aktivity**	

9. ročník

ročníkové výstupy – 9. ročník	učivo – 9. ročník	
žák: **ČJL-9-2-08** ***rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití*** − orientuje se v obecném poučení o jazyce, rozlišuje základní tendence vývoje − vyjmenuje základní skupiny jazyků a jejich zástupce − pojmenuje a uvede příklady nejdůležitějších změn ve vývoji českého jazyka − rozlišuje spisový jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich použití v řeči, v textu **ČJL-9-2-04** ***správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci*** − využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	**<u>Jazyková výchova</u>** **Obecné poznatky o jazyce** vývojové tendence češtiny v současnosti získávání a zpracování informací norma a kodifikace jazyková kultura v mluvených projevech	MED1, MED2, MED4, MED7
ČJL-9-2-01 ***spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova*** − spisovně vyslovuje a ve svém projevu používá ve správném významu běžně užívaná cizí slova **ČJL-9-2-03** ***samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami*** − samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími příručkami **ČJL-9-2-04** ***správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci*** − uvědomuje si prohřešky proti spisovné normě ve svém ústním projevu, dokládá tyto prohřešky v projevech v televizi, v novinových textech − správně třídí slovní druhy **ČJL-9-2-08** ***rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití*** − porovná úroveň vyjadřování ve sdělovacích prostředcích − vyhledá prohřešky proti jazykové správnosti − navrhne jejich opravu − tyto nedostatky se pokouší ve svém projevu na základě získaných vlastností odstranit	**Nauka o zvukové stránce jazyka** práce s jazykovými příručkami výslovnost slov cizích a přejatých	
ČJL-9-2-07 ***v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí*** − v písemném projevu zvládá na úrovni odpovídající jeho schopnostem pravopis z hlediska všech jeho stránek − dává do souvislosti a rozlišuje podle významu pravopis ve slovech zvukově nebo graficky homonymních **ČJL-9-2-05** ***využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace*** − rozlišuje projev spisovný a nespisovný podle komunikační situace	**Grafická stránka jazyka** pravopis vztah mezi zvukovou a grafickou stránkou jazyka základní pravopisné jevy členící znaménka tituly čárka ve větě jednoduché a v souvětí vsuvka	
ČJL-9-2-03 ***samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami*** − rozdělí slovníky podle funkce	**Nauka o slovní zásobě** slovníky a jejich druhy práce se slovníky odborné názvosloví	

ročníkové výstupy – 9. ročník	učivo – 9. ročník	
− pracuje s nimi a používá je při své školní přípravě a práci **ČJL-9-2-04** ***správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci*** − zařadí slova stejně znějící podle kontextu do slovních druhů **ČJL-9-2-02** ***rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech*** − orientuje se v odborných názvech, správně je používá		
ČJL-9-2-04 ***správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci*** − vědomě používá spisovné tvary slov podle komunikační situace	**Nauka o tvoření slov**	
	Tvarosloví ohebné a neohebné slovní druhy	
ČJL-9-2-07 ***v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí*** − odstraňuje skladební nedostatky ve svém projevu − využívá získaných znalostí k rozlišování gramatických vztahů významových jednotek ve větě a v souvětí	**Skladba_** zvláštnosti větné stavby chyby ve větné stavbě aktuální členění výpovědi práce s textem pořádek slov ve větě	
ČJL-9-2-03 ***samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami*** − orientuje se v jazykových příručkách **ČJL-9-2-05** ***využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace*** − získané informace aplikuje ve své práci − komunikuje přes Internet, − e- mail, chat	**Práce s odbornou literaturou** jazykové příručky Pravidla českého pravopisu Slovník spisovné češtiny Mluvnice českého jazyka různé druhy slovníků populárně-naučné časopisy **Internet** vyhledávání www. adres s jazykovou problematikou jazyková poradna ÚJČ	
žák: **ČJL-9-1-02** ***rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru*** − rozpozná komunikační záměr partnera při rozhovoru **ČJL-9-1-05** ***odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru*** − nahrazuje nespisovné prostředky spisovnými − vyjadřuje na základě vhodného výběru slov své myšlenky a komunikuje v daných situacích podle komunikačního záměru **ČJL-9-1-06** ***v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči*** − vědomosti získané ve výuce aplikuje v řečnických cvičeních − sděluje své názory na určitý problém, zaujímá stanovisko, přesvědčuje posluchače	**<u>Komunikační a slohová výchova</u>** **Jazyková kultura** **Základy rétoriky** charakteristika řečnických projevů proslov přednáška diskuse	

ročníkové výstupy – 9. ročník	učivo – 9. ročník	
ČJL-9-1-04 ***dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci*** − učí se správně, zřetelně a nahlas vyslovovat, dbá na jazykovou správnost a slohovou vhodnost a jazykovou vytříbenost **ČJL-9-1-07** ***zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu*** − zapojí se do diskuse, dodržuje pravidla dialogu − při veřejném vystoupení, při vystoupení před kolektivem třídy dokáže svoje chování vhodně korigovat podle zásad společenského chování − dodržuje pravidla komunikace, je schopen využívat všech prostředků řeči **ČJL-9-1-03** ***rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj*** − odlišuje fakta od názorů a hodnocení, dokáže si fakta ověřovat, rozpoznává manipulativní komunikaci ve sdělovacích prostředcích		
ČJL-9-1-07 ***zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu*** − dorozumí se výstižně a kultivovaně, uplatňuje spisovný jazyk	**Slohové útvary prostěsdělovacího stylu**	
ČJL-9-1-01 ***odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji*** − rozliší jednotlivé publicistické útvary − orientuje se v tisku, formuluje svůj vlastní názor	**Slohové útvary publicistického stylu**	
ČJL-9-1-09 ***uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování*** − stylizuje jednoduchou úvahu **ČJL-9-1-08** ***využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát*** − vypracuje samostatný výklad na základě populárně-vědeckého článku − zaznamenává si podstatné informace z mluveného výkladu učitele − orientuje se v návodech, prospektech, informačních letácích **ČJL-9-1-03** ***rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj*** − odhaluje klamnou reklamu, manipulativní jednání a zaujímá k nim kritický postoj	**Slohové útvary odbor. stylu** referát úvaha výklad popis	
ČJL-9-1-09 ***uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování*** − napíše svůj životopis klasický i strukturovaný − vyplní jednoduchý formulář − vytvoří stručný dotazník na určité téma	**Slohové útvary administrativního stylu** životopis tiskopisy	
ČJL-9-1-09 ***uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování*** − vyjádří výstižně pomocí vhodných jazykových prostředků složitější příběh − odlišuje jednotlivé dějové linie − vypravuje scénu ze hry, z filmu, ukázku z knihy	**Slohové útvary uměleckého stylu**	

ročníkové výstupy – 9. ročník	učivo – 9. ročník	
ČJL-9-1-10 ***využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů*** − formuluje vlastní názor na umělecké dílo − výstižně charakterizuje postavy − zaměřuje se na názorné a živé vystižení neopakovatelných událostí		
ČJL-9-3-02 ***rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora*** − charakterizuje individuální styl oblíbeného autora, uvádí příklady **– ČJL-9-3-06** ***rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*** − charakterizuje významné literární žánry a jejich typy − při rozboru literárního díla používá základní literární pojmy **ČJL-9-3-07** ***uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře*** − orientuje se v základních literárních směrech − zařadí vybrané autory do uvedených literárních směrů a popíše základní znaky literárního směru na vybrané ukázce − má přehled o významných představitelích české a světové literatury	**<u>Literární výchova</u>** **základy literární teorie**	
ČJL-9-3-02 ***rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora*** − na základě četby vysvětlí literární náměty našich a světových spisovatelů tohoto období **ČJL-9-3-03** ***formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*** − na základě četby vysvětluje, proč se snaží spisovatelé řešit problémy světa v literárních dílech	**Světová a česká poezie, próza a drama (1. sv. válka)** **Avantgardy** **Ztracená generace**	
ČJL-9-3-01 ***uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*** − na základě četby vystihuje zobrazované problémy světa v době mezi válkami − na základě četby charakterizuje otázky lidské existence **ČJL-9-3-02** ***rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora*** − rozpoznává základní rysy výrazného uměleckého stylu autora	**Česká a světová poezie** **Próza a drama mezi dvěma válkami** **K. Čapek**	
ČJL-9-3-08 ***porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování*** − porovná film a jeho literární předlohu a popíše základní shody a rozdíly v obsahu obou uměleckých děl − popíše v dopise ve 150-180 slovech film, který vznikl na základě literárního díla	**Vznik a vývoj filmu**	
ČJL-9-3-01 ***uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla*** − odlišuje, co je fikce a skutečnost v literatuře	**Světová a česká literatura 2. poloviny 20. století**	

ročníkové výstupy – 9. ročník	učivo – 9. ročník	
ČJL-9-3-08 ***porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování*** − převede úryvek literárního díla do podoby divadelního scénáře **ČJL-9-3-03** ***formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*** − zhodnotí úroveň díla, argumentuje − vyjadřuje ústně i písemně dojmy z četby, z návštěvy divadla, výstavy **ČJL-9-3-05** ***rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty*** − odliší hodnotnou a konzumní literaturu, dokládá svůj názor argumenty **ČJL-9-3-04** ***tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie*** − pokouší se o vlastní literární texty **ČJL-9-3-09** ***vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích*** − vyhledá informace ke splnění určitého úkolu − na základě internetových zdrojů vypracuje určitý úkol (např. základní údaje o životě a tvorbě jednoho z nositelů Nobelovy ceny, ceny Magnesia Litera. apod.) − dodržuje autorská práva − uvádí zdroje informací − zprostředkuje kulturní zážitek	**Četba, literárněvýchovné aktivity**	
ČJL-9-3-04 ***tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie*** Dramatická výchova − uplatňuje kultivovaný mluvený projev − přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku − přijímá herní pravidla	**Nepovinné – zařadit dle zvážení vyučujícího** **Celoroční projekt** **Loutkové divadlo** dramatizace literární předlohy práce na postavě prezentace	